

СТАНОВИЩЕ

от проф. Тони Йонков Веков д.м.н.,

член на Научно жури по процедура за защита на дисертационен труд на гл. ас. **Надя Руменова Велева** на тема „Състояние и тенденции на пазара на труда на медицински сестри в България” за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

С Решение на Академичния съвет на МУ-Плевен (Протокол №8/23.09.2013 г.) и Заповед № 2009/01.10.2013 г. на Ректора на МУ-Плевен проф. д-р Славчо Томов, д.м.н., съм избран за член на Научно жури и с Протокол №1/02.10.2013 г. от първо неписъствено заседание съм определен да представя становище по процедурата за защита на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор” с кандидат **Надя Руменова Велева**, докторант на самостоятелна подготовка, главен асистент в катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационните технологии” при Факултет „Обществено здраве” на МУ-Плевен, професионално направление: 7.4. – Обществено здраве, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

Кратки сведения за кандидатката

Надя Руменова Велева е главен асистент в катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии”, Факултет по обществено здраве, МУ-Плевен. Кандидатката е магистър по „Международни икономически отношения”. Има придобита специалност по „Икономика на здравеопазването” и е зачислена за втора специалност „Медицинска информация и здравен мениджмънт”. През 2003 г. е избрана за асистент във Факултет „Обществено здраве”, през 2007 г. е повишена в старши асистент и от 2010 г. до момента заема академичната длъжност „главен асистент”.

Със Заповед № 266/21.02.2012 г. на Ректора на МУ-Плевен, гл. ас. Надя Велева е зачислена в докторантура на самостоятелна подготовка за придобиване на образователна и научна степен „доктор”. На 27.05.2013 г. е проведен изпит за кандидатски минимум с оценка отличен (6). На 06.06.2013 г. е проведена апробация на дисертационния труд и е взето решение за отчисляване на гл. ас. Надя Велева с право на защита.

Гл.ас. Надя Руменова Велева е представила стриктно подготвени материали за защита на дисертационен труд, отговарящи напълно на приетите изисквания в Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен.

Обща характеристика на дисертационния труд и неговата актуалност

Дисертационният труд съдържа 145 страници и е структуриран в три глави: Литературен обзор; Цел, задачи, методи и дизайн; Резултати и обсъждане; изводи, препоръки и приноси. Включва общо 12 таблици, 43 фигури и 4 приложения. Библиографският списък включва 189 заглавия, от които 75 на кирилица и 114 на латиница.

Актуалност на дисертацията. В условията на все по-остър дефицит на човешки ресурси в здравеопазването, изучаването на състоянието и тенденциите на пазара на труда на медицинските сестри в България придобива изключителна актуалност. Липсата на конкретни задълбочени проучвания в това направление у нас подчертава още повече необходимостта, своевременността и значимостта на избраната тема на дисертационния труд - не само като изследователско поле в теоретичен аспект, но с неговата насоченост към практиката.

Оценка на структурните части на дисертационния труд

Литературният обзор е тематично насочен към изясняване на специфичните характеристики на пазара на труда на медицински сестри, на основните подходи за прогнозиране и планиране на бъдещите потребности от работна сила в здравеопазването, както и на инструментите и най-добрите практики, прилагани в различните страни и региони. Използвани са достатъчно на брой и подходящи по съдържание литературни източници, над 90% от които са от последните 10 години. Чрез задълбочения анализ на литературните данни докторантката сполучливо извежда и обосновава теоретичната рамка на своето изследване.

Целта на изследването е определена ясно и точно: чрез проучване и анализ на пазара на труда на медицинските сестри в България да се установи действителното му състояние, основните проблеми, главните тенденции и да се предложат стратегии за развитието на сестринската работна сила у нас. Формулирани са 7 конкретни задачи, които са свързани с реализирането на целта и отразяват много добре отделните стъпки на проучването.

Методологията на проучването е добре обоснована. Изследването има комплексен характер с умело съчетание на икономически, социологически и математически методи. Цялостният дизайн на проучването е доказателство за задълбоченото познаване и владение от докторантката на съвременните методологични подходи в научно-изследователската дейност.

Резултатите са представени ясно и добре структурирано за всяка фаза на проучването, придружени са с отлично оформени таблици и графични изображения. При обсъждането на резултатите докторантката

прави уместни сравнения с данни на други автори. Въз основа на изследователската теза и събраната първична и вторична информация за пазара на труда на медицинските сестри е разработен собствен динамичен симулационен модел, включващ четири сценария за прогнозиране на бъдещите потребности от сестринска работна сила.

Формулирани са 11 конкретни изводи от проучването, които са послужили за основа на препоръките към Министерство на здравеопазването, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, към работодателите и към медицинските университети и колежи.

Приноси на дисертационният труд

Приноси с теоретичен характер:

- Проведено е първото по рода си комплексно проучване на пазара на труда на медицински сестри на национално ниво и е приложен собствен динамичен симулационен модел за прогнозиране на бъдещото търсене и предлагане на здравни грижи. Този подход е изключително важен с оглед на глобалното развитие на здравните системи в посока индивидуализиране на здравните грижи.

- Установен е икономическият феномен „недостиг, породен от лимитираното финансиране“ като един от съществените фактори за функционирането на пазара на труда на медицинските сестри.

Приноси с приложен характер:

- Разработеният динамичен симулационен модел може да бъде успешно приложен за всички категории персонал в здравеопазването с цел прогностичност и ефективност в управлението на човешките ресурси на национално ниво.

- Формулираните конкретни препоръки към Министерство на здравеопазването, медицинските университети, работодателите в здравеопазването и съсловните организации могат да допринесат за справяне с проблемите при планирането и управлението на човешките ресурси в здравеопазването.

Авторефератът отразява синтезирано съдържанието на дисертацията, описва много добре методологията на проучването и представя по убедителен начин най-съществените резултати, изводи и препоръки от проучването.

Във връзка с дисертационния труд са публикувани 3 статии в научни списания, един пълнотекстов доклад от научна конференция и два материала от научни форуми с резюмета.

Лични впечатления

В процеса на разработката на дисертационния труд докторантката показва много добро ниво на познаване на проблемите и прояви

изключителна упоритост и самостоятелност. Отличното владение на английски език ѝ помогна да подбере и анализира задълбочено най-подходящи и съвременни източници по проблема. Имам отлични впечатления от гл. ас. Надя Велева и от съвместната ни преподавателска дейност по редица учебни дисциплини, както и от прецизната ѝ работа при подготовката на научните публикации и участия в наши и международни научни форуми.

Заключение

Дисертационният труд на гл. ас. Надя Руменова Велева на тема „Състояние и тенденции на пазара на труда на медицински сестри в България” се отличава с изключителна актуалност, оригиналност, методическа иновативност и прецизност, има определени теоретични и приложни приноси и напълно отговаря на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Плевен. Изводите от проучването и формулираните теоретични и приложни приноси заслужено биха намерили място в бъдещи изследвания в областта на общественото здравеопазване. Авторефератът и публикуваните материали по темата на дисертацията убедително доказват способността на докторантката за работа с научна литература, много добри възможности за организация и провеждане на самостоятелни проучвания и умело прилагане на разнообразни методи за набиране и анализ на данни.

Всичко това ми дава основание за положително становище, поради което предлагам и на другите членове на уважаемото Научно жури да гласуват положително за присъждане на образователна и научна степен „доктор” на гл. ас. **Надя Руменова Велева** по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”.

Член на научното жури:

Проф. Тони Веков д.м.н.

25 октомври 2013 г.